

Newspaper on the Rights of Persons with Disabilities of Kosova

e-mail: newspwd@yahoo.com

010

Novina koja se bavi pitanjima ljudskih prava osoba sa ograničenjima

 Pokretanje ove novine je pomogla Američka Kancelarija u Prishtini. "Ovu inicijativu podržava Američka Kancelarija u Prishtini. Mišljenje, zaključak i preporuke su gore navedenih autora i ne znači i mišljenje Departamenta Vlade".

 Ovaj broj je finansiran preko granta odobrenog iz Fonda Podrške Manjinskim, Multietničkim i Medijima i ostalih nefavoriziranih grupa. Ovaj Fond je osnovala Vlada Kosova.

Dobro došli u naš svet

Ovaj neprofitabilni mjesečni magazin izlazi na pet jezika: Albanskom (prilog uz Koha Ditore), Bosanskom (Prilog uz Alem), Srpskom (obaveštenje u Jedinstvu) i Turskom jeziku (prilog uz Jeni Donem). Na svim jezicima i na Engleskom jeziku dostupan je preko našeg website www.lpkosova.com Saradnik volonter u Redakciji je Dijana Toska.

ŠEFIKA AMERIČKE KANCELARIJE U PRIŠTINI VI TOLERIŠETE RAZLIKE - MI TREBA DA UČIMO OD VAS !

Sa velikim zadovoljstvom sam prihvatila poziv da na ovaj način dam doprinos vašem časopisu. Vi i vaša grupa zaista se razlikujete po tome što omogućavate kvalitetniji život ljudima sa posebnim potrebama. Ali to ne možete činiti sami.

Znj. TINA S. KAIDANOV
SHEFE E MISIONIT

Kosovsko društvo, na njegovom putu ka evropskim integracijama, mora preduzeti dalje korake da osigura jednake mogućnosti za sve.

Međunarodna zajednica radi sa stanovnicima Kosova kako bi se osiguralo da tolerancija postane pravilo života. Koncept tolerancije se ovde na Kosovu najčešće koristi u kontekstu međuetničkih odnosa, ali tolerancija se odnosi na sve vrste razlika među ljudima. I u našem zajedničkom zalaganju da izgradimo jedno demokratsko društvo na Kosovu koje uvažava raznolikost svojih mnogobrojnih zajednica, nikada ne smemo zaboraviti da naše društvo obuhvata i one čije su sposobnosti možda drugačije, čije su potrebe drugačije i čiji doprinos društvu može biti drugačiji.

Primećeno je da su međunacionalni odnosi veoma snažni unutar zajednice osoba sa posebnim potrebama i ograničenim

sposobnostima. Kroz sopstvena iskustva naučili ste da tolerišete različitosti, i da cenite svaku osobu na osnovu onoga ko su i šta mogu da pruže ovom društvu, a ne da ih „obeležite“ ili ih na drugi način svrstate u kategorije koje ih izoluju iz glavnih tokova života. U tom smislu mi imamo puno toga da naučimo od vas.

Mi u Americi veoma ozbiljno shvatamo ovu temu. Događaji s kraja 20 veka, pogotovu sa procvatom pokreta za građanska prava i prava žena, pomogli su javnosti i našim zakonodavcima da shvate da svi naši građani imaju pravo da učestvuju u američkom društvu, kao i da je naša odgovornost da se svakom pojedincu omogućiti učešće. Dok je ova vrsta obrazovanja javnosti još uvek projekat koji traje, doprinos koji američkom društvu daju sve manjine je toliko prepoznatljiv da je teško poverovati da je ikadabilo drugačije.

U ime Američke kancelarije i američkog naroda, želim vam puno uspeha u obrazovanju javnosti na Kosovu u vezi sa problemima sa kojima se ljudi sa posebnim potrebama i ograničenim sposobnostima svakoga dana ovde susreću, kao i da čitava zajednica na Kosovu postane svesna kako vaših posebnih potreba, tako i doprinosa koji možete pružiti ovom društvu.

Iskreno vaša,
Tina Kaidanov
Šef misije

NOVA KONVENCIJA - NOVA EPOHA

Postignut je istorijski korak u zaštiti i promovisanju ljudskih prava i sloboda osoba sa ograničenjima i Ad hoc komitet usvojio je nacrt Konvencije o Pravima Osoba sa Ograničenjima i nacrt Opcionog protokola, ovo je bio veliki dan za 650 miliona osoba sa ograničenjima širom svijeta ili 10% stanovnika planete.

Na sastanku Ad hoc komiteta učestvovala su delegacije preko 120 država članica UN, predstavnici agencija i ustanova UN, nacionalnih ustanova za ljudska prava i preko 800 predstavnika brojnih NVO iz celog svijeta.

Posle pet godina pregovora, države članice Ujedinjenih Nacija su se složile za novi dogovor o zaštiti prava osoba sa ograničenjima i usvojili Konvenciju o pravima osoba sa ograničenjima koja će doneti promene za 10% stanovništva planete.

Povodom Konvencije o Pravima Osoba sa Ograničenjima, generalni sekretar UN, Kofi Annan je rekao da je ovo "istorijski dostignuće za oko 650 miliona osoba sa ograničenjima širom svijeta. Konvencija će obeležiti početak nove ere u kojoj će osobe sa ograničenjima imati ista prava i povoljnosti kao i svi ostali".

"Ovo je veliki dan za UN i za osoba sa ograničenjima. Ovo je dobra Konvencija i doneće promene za milione ljudi" rekao je Ambasador Novog Zelanda g-din Don McKay, koji je bio predsedavajući Ad Hoc Komiteta U.N.

Prestavnik NGO Little People of Kosova, Hilmijeta Apuk, ekspert za prava osoba sa ograničenjima je aktivno učestvovala u procesu kreiranja i isticanja značaja ljudskih prava i dostojanstva osoba sa ograničenjima, a naročito je istakla da su djevojčice i žene sa ograničenjima često izložene većem riziku od nasilja, povreda, zlostavljanja, zapostavljanja, zloupotreba i eksploatacije i izložene su višestrukoj diskriminaciji. Zato

trebaju države da preduzmu sve odgovarajuće mere kako bi osigurale garantovanje vršenja i uživanja njihovih ljudskih prava i osnovnih sloboda iz ove Konvencije. Takođe je insistirala na posebnoj pažnji djece sa ograničenjima i da se u svim akcijama koje se odnose na djecu sa ograničenjima prvenstvena pažnja bude posvećena najboljem interesu djeteta.

Donatori Američka Kancelarija u Prishtini, SOROŠ i sponzor PTK - Pošta i Telekomunikacija Kosova omogućili su da NGO Little People of Kosova kao član Ad Hoc Komiteta U.N. aktivno učestvuje u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku od 14. do 25. avgusta 2006. gde je održano 8. zasjedanje Ad hoc komiteta UN za izradu nacrtu sveobuhvatne i integrativne konvencije o promovisanju i zaštiti prava i dostojanstva osoba sa ograničenjima.

Obzirom na značaj Konvencije u oblasti ljudskih prava, reč je izuzetno važnom uspehu NGO Little People of Kosova u afirmaciji pozitivnog imidža Kosova u sferi zaštite i promovisanja ljudskih prava koji će doprineti daljem porastu renomea Kosova na međunarodnom planu!

Svi relevantni tekstovi vezani za Konvenciju o pravima osoba sa ograničenjima mogu se naći na internet sajtu Ujedinjenih nacija na sledećem linku:
<http://www.un.org/esa/socdev/enable/>

MINI OLIMPIADA

NACIONALNI SAVET

GLOBALNA MREŽA

POŠTUJMO RAZLIKE

NACIONALNI SAVET ZA OSOBE SA OGRANIČENJIMA

Vlada Kosova je osnovala Nacionalni savet za osobe sa ograničenjima i tim povodom promocioni sastanak je održan 03.07.2006.

Nacionalni savet za osobe sa ograničenjima sastavljen je od 16 članova, a to su: dva predstavnika iz Kancelarije Premijera, pet predstavnika iz pet različitih Ministarstava (po jedan predstavnik iz Ministarstva Zdravlja, Ministarstva za rad i socijalna pitanja, Ministarstva Obrazovanja, Ministarstva lokalne uprave, Ministarstvo transporta, pošte i telekomunikacija), i devet predstavnika iz različitih nevladinih organizacija koje se bave pitanjima osoba sa ograničenjima.

Članovi Nacionalnog Saveća za osobe sa ograničenjima su:

- Lutfi Haziri Zëvendëskryeministër i Kosovës Kryesues i Këshillit
 - Habit Hajredini Drejtor i Zyrës për Qeverisje të mire Zyra e Kryeministrit
 - Lulzim Leci zv. Ministër i Punës dhe Mirëqenies Sociale anëtar
 - Bujar Kadriu - Shoqata e të verbërve dhe të pamur të dëmtuar të Kosovës(verbër)-anëtar
 - Fevzi Berisha-zv.Ministër i Arsimit,Shkencës dhe Teknologjisë-anëtar
 - Agim Vatovci-shoqata e distrofisë muskulore-anëtar
 - Halit Ferizi,Handikos (aftësia e kufizuar fizike)
 - Aziz Lila-zv.Ministër i Administrimit të Pushtetit Lokal-anetar
 - Ramadan Gashi,Klubi"Dëshira"(aftësia e kufizuar mendore/psikiatrike)-anetar
 - Fadil Kryeziu-zv.Ministër i Shendetësisë
 - Sabrije Zeqaj, Handikos (aftësia e kufizuar mendore/psikiatrike)
 - Blerim Baruti-zv.Ministër i Transportit dhe Postë Telekomunikacionit
 - Hilmi Nijeta Apuk-organizata Njerëzit e Vegjël të Kosovës
 - Faruk Kukaj,-(aftësia e kufizuar e kombinuar)-anëtar
 - Shaqir Hagjaj,OPFAKOS (prindërit/anëtarët e familjes së fëmijeve me aftësi të kufizuar)
 - Boban Stanković, shoqata për persona me aftësi të kufizuar-anëtar
- Nacionalni savet se sastaje redovno najmanje četiri puta godišnje, može se sazvati i na inicijativu više od polovine članova saveta ili po pozivu predstavnika iz Kancelarije Premijera.

PODRŠKA MANJINSKIM MEDIJIMA

Vlada Kosova je dodelila finansijsku podršku manjinskim, multietničkim i nefavorizovanim medijima. Iz grupe nefavorizovanih medija koje se odnose na osobe sa ograničenjima grant za dva broja je dobio NGO Little People of Kosova za mjesečni magazin "Newspaper on the Rights of Persons with Disabilities of Kosovo" koji se bavi pitanjima ljudskih prava osoba sa ograničenjima i štampa se na tri jezika kao attachment uz Koha Ditore, ALEM i Jeni Donem.

Takođe iz grupe nefavorizovanih medija grant je dobila Zvučna revija "Sfida jonë" Udruženje slepih iz Peći. Premijer Agim Čeku je dao uvodno izlaganje pri svečanom dodeljivanju grantova dobitnicima i poželeo uspjeh u budućem radu.

ZVUČNA NOVINA ZA SLEPE

Izašao je prvi broj zvučne novine Sfida Jonë na Albanskom i Bosanskom jeziku. Pripremaju je Savez Slepih iz Peći u saradnji sa Specijalnom školom za slepe u Peći, a donator je Kancelarija Premijera. Zainteresovani mogu dobiti zvučnu novinu u svim regionalnim kancelarijama Saveza Slepih Kosova.

RAZVOJ SPORTA ZA SLEPE KOSOVA

Predsednik Federacije Sporta Slepih Kosova i Koordinator Udruženja slepih Peći, g-din Daut Tishuki i Direktor Specijalne škole za slepe "Xheladin Deda" iz Peći g-din Ahmet Mahmutaj boravili su u desetodnevnoj radnoj poseti Briselu tokom jula i povodom razvoja sporta za slepe Kosova.

Tokom radne posete Briselu Kosovska delegacija slepih je imala brojne korisne susrete sa zahtevom da se Federacije Sporta Slepih Kosova primi u Evropsku Federaciju Sporta Slepih. Ovaj predlog je zvanično predat na razmatranje od Belgijskog Paraolimpijskog Komiteta, a podržavaju ga Nemački i Holandski Paraolimpijski Komiteti.

Dogovoren je međunarodni sastanak koji će se održati u Peći i na kome će se međunarodno licencirati Kosovske sudije za sportove slepih, kao jedan od uslova za prijem Federacije Sporta Slepih Kosova u Evropsku Federaciju Sporta Slepih.

Kosovska delegacija tokom boravka je posetila specijalnu školu za slepe u Belgiji i grad Molje u Holandiji koji je zbratimljen sa gradom Peć.

ZAHVALNICA

Učešće Kosova na Osmom zasedanju Ad Hoc Komiteta UN vezano za izradu teksta Konvencije o pravima osoba sa ograničenjima donirali su:

USPJEŠNO ZAPOŠLJAVANJE

OJQ Hencapped and Disabled People of Kosova HDPK (OJQ Shoqatës së Personave me Hendicep dhe Aftësi të Kufizuara të Kosovës) uspješno su zaposlili dvedeset članova ove organizacije i na ovaj način poboljšano je ekonomsko stanje njihovih porodica.

Ovim povodom smo pitali g-dina Agima Vatovcija, Predsjednika OJQ HDPK da nam nešto više kaže o velikom uspjehu nevladine organizacije HDPK koju uspješno vodi i pretstavlja:

Prvo želim da se zahvalim Američkoj kancelariji u Prištini koja nas finansira od našeg osnivanja i na taj način su nam dali mogućnost da ostvarujemo velike uspjehe za naše članove. Želim da istaknem da smo prvo organizovali za naše članove kurseve za kompjutere i engleski jezik i na taj način smo omogućili da podignu svoje profesionalne kapacitete i da savladaju nove tehnologije i nove profesije koje se sada traže pri zapošljavanju. Zatim smo uložili velike napore da nađemo posao za naše članove i postigli smo veliki uspjeh da zaposlimo dvedeset članova u privatnom i državnom sektoru od toga naših devet članova radi u Kosovskoj policiji SHPK. Ovim uspjehom smo pomogli našim članovima da se osećaju korisnim članovima u društvu i da mogu finansijski pomoći svojim porodicama, a istovremeno smo rasteretili državni Budžet za davanje socijalne pomoći ovim licima. Nadam se da će ubuduće država imati više razumevanja i davati veću podršku pri zapošljavanju osoba sa ograničenjima.- poručio je prilikom g-din Agim Vatovci.

Želimo da podsjetimo da je pravo na rad jedno od osnovnih ljudskih prava koja su zacrtana u svim međunarodnim dokumentima, a naročito u Međunarodnoj Konvenciji o pravima osoba sa ograničenjima gde sve države trebaju da priznaju pravo na rad osobama sa ograničenjima na osnovu jednakosti sa drugima, a ovo uključuje mogućnost da zarađuju za život obavljajući posao koji su slobodno prihvatili i u radnom okruženju koji su pristupačni za sve osobe sa ograničenjima.

Dragi čitaoci,

Želim da vas obavestim šta se dogodilo u avgustu? Poslednjeg dana zasedanja, 25. avgusta 2006, oko 20 časova po lokalnom njujorškom vremenu u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku Ad Hok komitet je usvojio nacrt Konvencije o Pravima Osoba sa Ograničenjima i nacrt Opcionog protokola, ovo je bio veliki dan za 650 miliona osoba sa ograničenjima širom svijeta ili 10% stanovnika planete. Aplaudirao je ceo svijet! Konvenciju su dočekali na nogama delegacije preko 120 država članica UN, predstavnici agencija i ustanova UN, nacionalnih ustanova za ljudska prava i preko osam stotina predstavnika brojnih NVO iz celog svijeta, a među njima je i bilo Kosovo.

Novi dogovor o zaštiti prava osoba sa ograničenjima,

odnosno Konvencija će dodirnuti ljude u svim zemljama svijeta.

Posle istorijskog napretka u zaštiti ljudskih prava osoba sa invaliditetom i usvajanja nacrt Konvencije, neophodno je dalje popularisati Konvenciju u zemlji, upoznati sve nadležne državne organe, same osobe sa ograničenjima i njihove organizacije, ali i stručnu i najširu javnost sa sadržajem nacrt Konvencije i njenim značajem za sferu zaštite ljudskih prava.

Nadamo se da će naš neprofitabilni mjesečni magazin uspjeti da nastavi sa radom i promocijom ljudskih prava osoba sa ograničenjima.

Srdačno vaša,
Hilmnijeta Apuk,

POLJSKA DOBILA NAGRADU "FRANKLIN D. RUZVELT - FDR" ZA INTEGRACIJU OSOBA SA OGRANIČENJIMA U DRUŠTVU

19. septembra 2006 (New York): Ujedinjene Nacije su uručile Poljskoj državi međunarodnu nagradu - Franklin Delano Ruzvelt (FDR) za zapaženo uključenje osoba sa ograničenjima u društvu. Presednik Leh Kaznjicki (Lech Kaczynski) je primio nagradu u zgradi U.N. u Nju Jorku. On je

tom prilikom rekao da su napori Poljske usmereni na slobodno uključivanje i zaštitu prava osoba sa ograničenjima, a njihova prava su garantovana Ustavom u Poljskoj. Presednik Kaznjecki je obećao da će Poljska usvojiti novu Konvenciju o pravima osoba sa ograničenjima koja je donešena u U.N. Nagrada se dodeljuje na sećanje bivšeg Američkog Presednika Franklina Delano Ruzvelta koje je bio paralizovan u obe noge kao posledica polio.

S leva : Poljski Presednik Kaznjecki, UN Generalni Sekretar Kofi Annan i unuka Franklina Ruzvelta , Anna Eleanor Roosevelt

GLOBALNA MREŽA

Generalna Skupština RI - globalne mreže organizacija civilnog društva i vladinih agencija koje promovišu i implemetiraju prava osoba sa ograničenjima održana 27-28 avgusta 2006 godine u Nju Jorku i tom prilikom je aplikacija NGO Little People of Kosova prihvaćena i omogućeno članstvo među 82 zemlje iz cijelog svijeta i brojne agencije UN koje se bave pitanjima ljudskih prava. Ova globalna mreža se bavi razvoju i promociji ljudskih prava utvrđenih u Konvenciji o pravima osoba sa ograničenjima. Učešće NGO "Little People of Kosova" je donirala Američka kancelarija u Prištini, SOROS i Pošta i Telekomunikacija Kosova PTK.

Mogućnosti bez predrasuda

AMERIČKI PREDSEDNIK ROOSEVELT KOLICIMA U BIJELU KUĆU

Centralna ličnost 20-og vijeka i 32. Predsednik USA Franklin D. Roosevelt, jedini predsednik u svijetu koji je u skoro tri mandata (1933 - 1945) iz kolica u Bijeloj Kući uspješno vodio Američki narod kroz dve velike svjetske krize i to ekonomsku i Drugi Svjetski Rat.

Predsjednik Ruzvelt je jedan od idejnih tvoraca Ujedinjenih Nacija i čvrsto je vjerovao da Ujedinjene Nacije - UN mogu unaprediti položaj i prava manjina širom svijeta, a osobe sa ograničenjima čine manjinu u svakom društvu na svijetu.

Oktobra 1995 godine, povodom proslave 50 godina osnivanja Ujedinjenih Nacija "Institut Franklin i Eleonora Ruzvelt" je pokrenuo dodelu "Međunarodne Nagrade Franklin Delano Roosevelt" za izuzetno zalaganje na polju unapređenja prava osoba sa ograničenjima na globalnom nivou. Ova inicijativa je pokrenula globalno pitanje potrebe za stvaranjem Konvencije o Pravima Osoba sa Ograničenjima, a čiji radni tekst je usvojen u Avgustu 2006 godine u U.N. i upotpunjen je Svjetski Akcioni Program (World Programme of Action). Svjetski Program preporučuje državama, zajednicama, organizacijama, religijama i ljudima dobre volje širom svijeta da dozvole opšti pristup osobama sa ograničenjima iz ekonomskih, humanitarnih i socijalnih razloga.

STELJAŠTVO

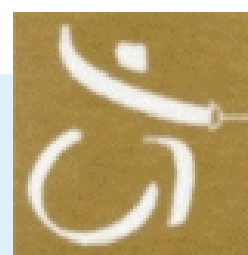
Streljaštvom se testira tačnost, jačina i koncentracija atletičara. Ovaj sport je otvoren za atletičare sa fizičkim ograničenjima (uključujući cerebralnu paralizu, spina bifidu, amputirane...) i deli se u tri funkcionalna razreda. Takmičenje može biti individualno ili timsko, a takmičari mogu stajati ili biti u kolicima. Takmičari gađaju cilj obeležen sa deset krugova na udaljenosti. Upravno telo IPC - Međunarodnog Paraolimpijskog Komiteta za streljaštvo sledi pravila FITA (međunarodnog Komiteta za streljaštvo sa osobe bez ograničenja), ali ima malih izmena u skladu sa Paraolimpijskim Pravilnikom za streljaštvo. Sada se 37 zemalja takmiče u streljaštvu, ali se njihov broj stalno povećava. Streljaštvo je postao Paraolimpijski sport u Rimu 1960.

MAČEVANJE U KOLICIMA

Ova paraolimpijska sportska disciplina je dostupna atletičarima u kolicima i njena važna karakteristika je to što su kolica pričvršćena za pod tokom takmičenja, ali dozvoljava mačevaocu slobodu pokreta gornjim delom tela, iskorak i brže pokrete u toku takmičenja. Ova disciplina je dostupna ženama i muškarcima sa amputiranim ekstremitetima,

paraplegičarima, osobama sa cerebralnom paralizom, a mogu se takmičiti pojedinačno ili timski (tri takmičara i timu). Službeno upravno telo je Međunarodni Komitet za mačevanje (IWFC). Ovaj sport je uključen u Paraolimpijske sportove 1960 godine na Paraolimpijadi u Rimu i danas se u ovoj disciplini takmiče 24 zemlje svijeta.

SPORTKI PLES U KOLICIMA

Elegancija, stil i ritam vode do pobeđe u plesu u kolicima. Sportski ples u kolicima uključuje osobe sa fizičkim ograničenjima što podrazumeva osobe sa povredom kičme. Plesači u kolicima mogu da učestvuju u "combi"-stilu igranje sa osobom (telom) koje stoji, odnosno sa osobom na nogama kao partnerom ili u duetu dve osobe u kolicima. Standardne igre uključuju valcer, tango, bečki valcer, laki folkstrot i stepovanje. Latino-američke igre uključuju sambu, cha-cha-cha, rambu, dupli paso. Takmičenje je u formacijama od četiri, šest ili osam parova za igru. 1977

godine je održano prvo Međunarodno takmičenje u plesu u kolicima u Švedskoj. Posle nekoliko godina i nekoliko Međunarodnih i Regionalnih takmičenja i Prvog Svjetskog Šampionata organizovanog u Japanu 1998 i iste godine on postaje i Paraolimpijski sport, ali nije u Programu Paraolimpijade danas. Paraolimpijski Komitet za ples u kolicima (IPWDSC) slede modifikovana pravila za ples u kolicima koja su u skladu sa Međunarodnim Federacijom za Ples (IDGSF). Plesom u kolicima se bave atletičari u 19 zemalja svijeta.

U organizaciji Opfakos-a, nevladine organizacije koja okuplja roditelje dece sa ograničenjima, održana je dvodnevna tradicionalna mini olimpijada na kojoj su se takmičila deca i omladina sa ograničenim sposobnostima, odnosno sa različitim dijagnozama.

Ukupno je prisustvovalo 577 osoba - roditelji sa decom iz 27 opština širom Kosova. Takmičilo se ukupno 156 učesnika sa ograničenjima u osam različitih disciplina: rukomet, košarka, pikado, streljaštvo, ringball za slepe, trka u kolicima, šah i neograničene igre za decu. Pobednicima su dodeljeni pehari i medalje za ekipno i pojedinačno takmičenje.

Takmičenje je održano u junu u Policijskoj školi u Vučitrnu, a donator je bio SHPK i Department za sport i omladinu iz Ministarstva za sport.

Pravo na sport i rekreaciju osoba sa ograničenjima je jedno od prava predviđeno u Konvenciji o pravima osoba sa ograničenjima u kojoj se navodi da države trebaju da pruže mogućnost ovoj kategoriji osoba da organizuju, razvijaju i učestvuju u sportskim aktivnostima specifičnim za osobe sa ograničenjima i u tom cilju da imaju pristup sportskim objektima. Ova mini olimpijada je od izuzetnog značaja, jer pruža mogućnost da deca sa ograničenjima imaju jednak pristup učešću u igri, rekreativnim i sportskim aktivnostima.

STUDIJSKA POSETA BRISELU

U okviru EDF projekta "Podrška stvaranju kišobran organizacije i mreže u CARDS regionu", delegacije koje se bave pitanjima osoba sa ograničenjima sa Kosova, Bosne i Hercegovine i Makedonije bile su u studijsku posetu Briselu od 19-27 juna, 2006 godine. Petočlanu delegaciju sa Kosova su činili: Ramadan Gashi (Udruženje gluvonemih Kosova) i njegov prevodioc za gluvoneme, Afrim Maliqi (Hendikos), Aziz Nishori (Opfakos), Mexhid Funiqi (Savez slepih Kosova).

Cilj posete je bio da se učesnicima obezbedi uvid u proces donošenja odluka u okviru Evropske Unije, posebno u oblasti pitanja osoba sa ograničenjima, kao i u proces stabilizacije i pridruživanja Evropskoj Uniji. Učesnici su se sreli sa članovima Evropskog Parlamenta i zvaničnicima Evropske Komisije.

EDF je organizovao informativni sastanak o funkcionisanju institucija i lobiranju. Delegati su takođe sreli predstavnike određenih evropskih invalidskih organizacija radi razmene stavova i iskustava.

KONVENCIJA I IMPLEMENTACIJA -SEMINAR O PRAVIMA OSOBA SA OGRANIČENJIMA

U Nju Jorku (USA) 26. avgusta, 2006 god. održan je Seminar na globalnom nivou o implementaciji Konvencije o pravima osoba sa ograničenjima na kome su diskutovali: g-din Don MacKay, Ambassador Novog Zelanda i Predsedavajući Ad Hoc Komiteta UN, g-đa Theresia Degener, Professor na Universitetu u Nemačkoj, predstavnici Vlada i lideri civilnog društva iz cijelog svijeta, a među njima je bio predstavnik NGO Little People of Kosova.

Seminar je sakupio eksperte za ljudska prava osoba sa ograničenjima iz cijelog svijeta i diskutovalo kako osobe sa ograničenjima, Vlade i zastupnici mogu da štite ljudska prava iz ove Konvencije kroz razvoj politika i programa koji će poboljšati položaj ove grupe ljudi u zemljama širom svijeta.

Cilj Seminara je bio delimična ili celokupna implementacija Konvencije i njen praktični efekat na podizanju svijesti o pravima osoba sa ograničenjima, razmeni dobrih iskustava na globalnom nivou i veoma bitno jačanje partnerstva između vlada i civilnog društva.

Seminar je organizovao RI i USICD (U.S. International Council on

Disabilities), a donatori za učešće Little People of Kosova su bili Američka kancelarija u Prištini, SOROS i Pošta i Telekomunikacije Kosova PTK.

POŠTUJOMO RAZLIKE

Međunarodni Dan Žena, 8 mart 2006 je obeležen sa fokusom na prava žena i djevojaka sa ograničenjima, a glavna ceremonija kampanje je održana u Hotelu Grand na kojoj je prisustvovalo više od 120 žena i djevojaka sa različitim vrstama ograničenja iz svih delova Kosova i tom prilikom su im uručeni osmomartovski pokloni i brošure na temu ženskih prava iz Konvencije o pravima osoba sa ograničenjima. Sa skupa je krenula poruka POŠTUJMO RAZLIKE!

Napore na unapređenju prava žena sa ograničenjima podržali su svojim govorima: predstavnik Američke kancelarije u Pristini g-đica Wendy Kolls, predstavnik iz OSCE a Direktor Departmenta za ljudska prava i zakonske regulative g-din Henry McGoven, predstavnik PTK G-din Serembi Gjergji, predstavnik Kancelarije za dobro upravljanje g-din Habit Hajredini, predstavnica FES-a g-đa Besa Luža i predstavnica UNMIK-a g-đica Maddalena Pezzoti. Takođe, skupu su se obratili i predstavnici NVO-a iz partnerstva Promitivnog Volonterskog Programa DMD, g-din Xhevat Islami, Fazile Bungu, Hiljmnijeta Apuk i ostali predstavnici NVO-a.

Donatori su bili USA Office Prishtina i Ministarstvo Zdravlja.

PRAVA GARANTUJE DRŽAVA

12. april 2006 godine, Prishtina: Održan je sastanak na kojem je inicirana diskusija među liderima NVO-a koji se bave pitanjima osoba sa ograničenjima, lokalnim i međunarodnim ključnim donosiocima odluka, delegatima Skupštine Kosova, predstavnicima civilnog društva i privatnog sektora da svi zajedno pristupe ciljevima Međunarodne Konvencije o pravima osoba sa ograničenjima i njen mogući efekat i reakcija na Kosovsko aktualno i buduće zakonodavstvo na ovom polju delovanja i mogući izazovi na njenu implementaciju od strane IPVQ Kosova. Ovaj sastanak je organizovao i podržao FES Prishtina na inicijativu g-đice Hiljmnijete Apuk, Direktora Little People of Kosova i učesnika u Ad Hoc Komitetu UN za donošenje ove Konvencije.

DRUGA DEČJA SKUPŠTINA KOSOVA

Povodom Međunarodnog dana Djece 1. juna 2006, organizovana je druga po redu Dječija Skupština Kosova i šestoro djece sa ograničenjima kao izabrani dječiji Ambasadori poneli su pisma poruke Predsjedniku Kosova g-dinu Fatmiru Sejdiu koji ih je tom prilikom toplo primio. Nakon razgovora sa djecom Ambasadorima Predsjednik Kosova g-din Fatmir Sejdiu je održao konferenciju za štampu povodom podrške ovoj kategoriji djece.

Dječije poruke u akredicijalnim pismima odnosile su se na zaštitu prava djece na obrazovanje i razvijanje njihovih kapaciteta, poštovanje najboljeg interesa djeteta, zdravstvenu zaštitu, pravo na integritet, ravnopravnost dječaka i djevojčica, nediskriminacija djece sa ograničenjima.

AUTOBUS MIRA U POSETI ALBANIJI

Ministarstvo za Sport, Kulturu i Omladinu su donirali i organizovali kulturnu posetu Albaniji za 27 članova iz Hendikep Kosova, Hendikosa, Opfakosa, NVO Little People of Kosova, Saveza slepih, Saveza gluvo-nemih.

Osim kulturne posete organizovali su i sastanke sa NVO iz Albanije koje se bave pitanjima osoba sa ograničenjima i razgovarali su o mogućnostima saradnje u Regionu i šire.

HUMANIZAM NA DELU

Organizovan je jednodnevni izlet sa ručkom za 125 osoba sa ograničenjima na izletištu Nekudim blizu Ferizaja. Tokom jednodavnog izleta organizovane su različite sportske aktivnosti kao što su plivanje, mali fudbal, pikado, šah i ping-pong.

Ovaj izlet je predstavljao užitek, sportsku rekreaciju, izlazak iz kuće i integraciju osoba sa ograničenjima, a organizovao ga je NGO Hendifer iz Ferizaja. Donator je bio CDF.

Rekreacija i integracija je jedno od osnovnih ljudskih prava osoba sa ograničenjima.

KONVENCIJU TREBA POŠTOVATI

U Ferizaju su šestoro mladih osoba sa ograničenjima, posle uspešno završene osnovne škole, naišli na barijeru pri upisu u srednju školu i na trenutno nerazumevanje od strane nadležnih u obrazovanju, ali su iz NVO Hendifer iz Ferizaja na vreme reagovali i uspjeli su da pomognu upis ovih učenika u srednje škole.

Pravo na obrazovanje osoba sa ograničenjima je jedno od osnovnih ljudskih prava i principa koje se navodi u Konvenciji o pravima osoba sa ograničenjima.

ORTOPEDIA PROIZVODI I POPRAVLJA KOLICA

NGO Hendifer u Ferizaju je otvorio radionicu za proizvodnju i popravku kolica, mobilnih rampi za kolica i ostalih ortopedskih pomagala u okviru

projekta Svetske Banke. Takođe, World Vision je obezbedio jedan deo mašina za rad ove radionice.

Na otvaranju početka rada radionice 23. avgusta 2006 prisustvovali su mnogobrojni gosti, a čije otvaranje su ozvaničili g-din Dugađin Etemi - šef Izvršnog Veća u Ferizaju, Špend Ahmeti iz Svetske Banke - kancelarija u Prištini, Direktorica World Vision g-đa Šaron

Burton i Xhevat Islami menadžer "Hendifera" i nosioc projekta.

Prozvodni program radionice Ortopedia Hendifer, Ferizaj je jedini na Kosovu i čini ga posebnim to što proizvodi i popravlja kolica, mobilne rampe i ostala ortopedska pomagala prema specifičnim potrebama i zahtevu svake osobe sa ograničenjima kao i za potrebe šireg tržišta.

"Koristim priliku da skrenem pažnju da se stara kolica ne bacaju u đubre, nego da se donesu kod nas na popravku." poručuje g-din Xhevat Islami, menadžer radionice "Ortopedia- Hendifer" u Ferizaju.

Za više informacija kontaktirajte Xhevat Islami i Fazile Bungu na telefone: 0290 21 374; 044 226 923; email: hendifer_f@yahoo.com

Očekuje se podrška od Ministarstva Zdravlja ovoj radionici, jer obezbeđivanje ortopedskih pomagala i kolica za osobe sa ograničenjima pripadaju u nadležnost ovog ministarstva i lična mobilnost je jedno od osnovnih ljudskih prava osoba sa ograničenjima.

BORBA PROTIV IZOLACIJE

NGO "Hendifer" u Ferizaju je započeo razvoj servisnih usluga za osobe sa ograničenjima, prvenstveno za nepokretne samce u okviru projekta kojeg je donirao CDF kancelarija u Prištini.

Hendifer je organizovao 45 mladih srednjoškolaca - volontera iz Ferizaja da tri puta nedeljno posećuju nepokretne samce i pružaju im pomoć oko održavanja lične higijene, fizioterapije, kupovini namirnica, pripremi hrane, zimnice, pranje i čišćenje njihovih kuća.

Ovom humanom akcijom menadžera g-dina Xhevata Islami i g-đe Fazile Bungu iz NGO "Hendifera" i njihovih volontera biće zbrinuto od meseca marta do decembra 2006 blizu 50 osoba sa ograničenjima, koji su imali velike otvorene rane (dekubite) po telu na početku akcije, a sada se ne osećaju sami i zaboravljeni.

Na inicijativu gore navedenih menadžera iz Hendifera, Centar Familijarne Medicine u Ferizaju odlučio je da preuzme lečenje i kućne lekarske posete nepokretnim osobama i osobama sa ograničenjima kome su potrebne zdravstvene usluge u kućnim uslovima.

Ovakve i slične akcije nevladinih organizacija pokazuju da je društveno korisno razvijati i jačati nevladine organizacije, koje sposobno rešavaju probleme sredine u kojoj deluju.

PREDLOG O POVOLJNOSTIMA U REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU

12. septembra 2006, Agim Vatovci, Predsjednik NVO Hendicapped and Disabled People of Kosova HDPK i Veton Suroi, lider političke partije ORA sazvali su konferenciju za štampu na kojoj su potencirali donošenje Zakona o rehabilitaciji i povoljnostima pri zapošljavanju osoba sa ograničenjima, a na osnovu predloga kojeg je Agim Vatovci procesirao Skupštini Kosova. U predlogu ovog Zakona je dat je zahtev da svaka državna i privatna organizacija ima obavezu da zaposli određeni procenat osoba sa ograničenjima u odnosu na broj zaposlenih.

Trening Centar Telekom Kosova PTK RADOST ZA ZAPOSŁJAVANJE

Trening centar Telekom Kosova PTK je održao kurs kompjutera pod nazivom ECDL i obučio je za rad na kompjuterima petnaest članova NGO Hendicapped and Disabled People of Kosova HDPK. Članovi koji su polagali kurs kompjutera u PTK su: Vjollca Preka, Bahtishah Basha, Petrit Frroku, Lendita Basha, Mehmet Kastrati, Edita Basha, Valbona Sahiti, Ramize Basha, Ilir Beriša, Violeta Zefi, Agim Sahiti, Aferdita Rama, Ganimete Demolli, Rabije Ajeti i Bekim Rexhepi. G-din Agim Vatovci, Predsednik HDPK se nada da će svi relevantni faktori u društvu podržati njihovo zaposlenje.

OBAVEŠTENJE

Klubi Dëshira - Clubhouse poziva zainteresovane osobe sa mentalnim

poteškoćama da se mogu javiti radi uključenja u dnevne aktivnosti ovog kluba.

Možete kontaktirati g-dina Nusret Shillovu na telefon **044 173 974**, e-mail:

clubhousedeshira@hotmail.com

ili na adresu: r. Haxhi Zeka no.55, (kod Tehničke škole) u Prištini.

OKTOBAR, 2006. MJESEC PROFESIONALNIH MOGUĆNOSTI ZA OSOBE SA OGRANIČENJIMA

WEB PRISTUP

Donatori:

Ovu inicijativu podržava
Američka Kancelarija u Prištini.
Mišljenje, zaključak i preporuke
su gore navedenih autora i ne
znači i mišljenje Departamenta
Vlade.

Organizatori:

NGOs PARTNERSHIP OF KOSOVA

KONVENCIJA LJUDSKA PRAVA NOVE PROFESIJE

www.lpkosova.com